

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Małgorzata Motylow

KNO.410.001.03.2023

Pan
Kamil Bortniczuk
Minister Sportu i Turystyki
Ministerstwo Sportu i Turystyki
ul. Senatorska 14
00-082 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 25 – Kultura fizyczna, części 40 – Turystyka
oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Sportu i Turystyki ¹ , ul. Senatorska 14, 00-082 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Kamil Bortniczuk, Minister Sportu i Turystyki, od dnia 26 października 2021 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Olga Michalecka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/3/2023 z 4 stycznia 2023 r.2. Iwona Nowacka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/1/2023 z 4 stycznia 2023 r.3. Aleksandra Górska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/2/2023 z 4 stycznia 2023 r.4. Agnieszka Kowalska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/4/2023 z 4 stycznia 2023 r.

(akta kontroli str. 1-8)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2022, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 25 – Kultura fizyczna, 40 – Turystyka oraz wykonania w 2022 r. planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej ³ pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta funduszu.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa w części 25 – Kultura fizyczna, w tym efekty rzeczowe uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 40 – Turystyka, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań w części 25 – Kultura fizyczna oraz w części 40 – Turystyka,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, w tym:<ol style="list-style-type: none">a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 25 – Kultura fizyczna oraz części 40 – Turystyka,– realizacja przychodów FRKF,– wykonanie kosztów FRKF oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji,– gospodarowanie wolnymi środkami FRKF,– sporządzanie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych FRKF,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań FRKF.

¹ Dalej: MSiT, Ministerstwo.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

³ Dalej: FRKF, Fundusz.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm. Dalej: ufp.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 25 i 40 w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 25 i 40 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków urzędu obsługującego Ministra,
- kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzania wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczącej sporządzania sprawozdań w części 25 – Kultura fizyczna oraz części 40 – Turystyka,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa przez podległe jednostki finansowane w ramach części 25 – Kultura fizyczna oraz budżetu państwa i budżetu środków europejskich w ramach części 40 – Turystyka,
- dokonanie analizy wykonania planu przychodów FRKF,
- dokonanie analizy realizacji kosztów FRKF,
- analiza realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków FRKF,
- szczegółowa analiza wybranej próby kosztów FRKF,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji FRKF,
- analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdań FRKF,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań FRKF.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 25 – Kultura fizyczna oraz w części 40 – Turystyka, a także wykonanie planu finansowego na 2022 r. Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w przepisach o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego wydatkowania środków.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość, nie mająca wpływu na ocenę ogólną wykonania budżetu państwa w części 25, polegała na niepodjęciu do listopada 2022 r. działań w celu ograniczenia ponoszonych opłat za pobór energii biernej pojemnościowej poprzez kompensację energii biernej, co skutkowało poniesieniem wydatków w zawyżonej wysokości w łącznej kwocie brutto 40,8 tys. zł. NIK zauważa że Ministerstwo podjęło działania, które umożliwiły usunięcie powyższej nieprawidłowości w roku 2022.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

Ponadto NIK zwraca uwagę na niezapewnienie w miesiącach kwiecień – listopad 2022 r. realizacji art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych⁶, tj. 10% udziału pojazdów elektrycznych we flocie użytkowanych pojazdów samochodowych. NIK dostrzega skuteczne działania Ministra mające na celu zapewnienie wymaganego poziomu elektromobilności w pozostałych miesiącach 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sporządzone przez Ministra sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych obejmujące część 25, część 40 oraz Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej stwierdzając, że stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

Część 25 – Kultura fizyczna

OBSZAR

Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. kontrola dochodów budżetowych w części 25 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej na rok 2022⁸ dochody budżetowe w części 25 zaplanowano w kwocie 331 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 1 057,7 tys. zł, co stanowiło 319,5% dochodów planowanych, i były wyższe o 58,4% od dochodów wykonanych w 2021 r.⁹ Najwyższy udział w dochodach stanowiły wpływy: z różnych dochodów (282,9 tys. zł), ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności (268,2 tys. zł) oraz ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (170 tys. zł).

W Urzędzie obsługującym Ministra (dysponent trzeciego stopnia) dochody budżetowe na 2022 r. zaplanowano w kwocie 6 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 76,5 tys. zł, tj. o 70,5 tys. zł więcej niż planowano i o 38,6 tys. zł więcej niż zrealizowano w 2021 r. Największy udział w dochodach stanowiły wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (35,1 tys. zł) oraz wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (26,9 tys. zł).

Stan należności pozostałych do zapłaty w części 25 na koniec 2022 r. wynosił łącznie 12 910,9 tys. zł, w tym 6 864,8 tys. zł stanowiły zaległości netto. W porównaniu do stanu z końca 2021 r. należności były wyższe o 807,2 tys. zł (tj. o 6,7%), a zaległości były wyższe o 586,8 tys. zł (9,3%). Należności wynikały głównie z tytułu wpływów ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (2 835,1 tys. zł).

Na koniec 2022 r. w Urzędzie obsługującym Ministra stan należności pozostałych do zapłaty wyniósł 8 144,7 tys. zł, w tym zaległości netto 2 892,5 tys. zł. W porównaniu do roku 2021 należności były wyższe o 218,3 tys. zł. Należności wynikały głównie z tytułu wpływów z różnych dochodów (6 281,6 tys. zł) oraz z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych (795,4 tys. zł).

(akta kontroli str. 109-116, 212, 1515-1516, 1534)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1083, ze zm., dalej: ustawa o elektromobilności.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Ustawa budżetowa na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 270).

⁹ Dochody wykonane w 2021 r. – 667,7 tys. zł.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na 2022 r. w części 25 zaplanowano wydatki w wysokości 502 224 tys. zł. Plan wydatków został zwiększony środkami rezerwy ogólnej budżetu państwa (100 000 tys. zł) i rezerw celowych (496 639,4 tys. zł), a w wyniku przeniesienia planowanych wydatków budżetowych określonych w ustawie budżetowej¹⁰ został zmniejszony o kwotę 8 657 tys. zł, zaś na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw finansów publicznych¹¹ zmniejszony o kwotę 2 377,6 tys. zł. W ciągu roku plan wydatków został zwiększony per saldo o kwotę 585 604,8 tys. zł do ostatecznej wysokości 1 087 828,8 tys. zł. Zrealizowane w 2022 r. wydatki wyniosły 1 048 497,6 tys. zł (tj. 96,4% planu po zmianach) i były one wyższe o 681 688,2 tys. zł niż wydatki zrealizowane w 2021 r.¹²

Wydatki dysponenta trzeciego stopnia na 2022 r. zrealizowano w kwocie 80 013,6 tys. zł (plan po zmianach stanowił 81 470,9 tys. zł) i były one wyższe o 13 898,5 tys. zł niż wydatki dysponenta trzeciego stopnia zrealizowane w 2021 r.¹³

(akta kontroli str. 14-24, 96-185, 1061-1073, 1511-1513, 1517-1519, 1535-1536)

W 2022 r. plan wydatków w części 25 – Kultura fizyczna został zwiększony środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa (część 81) w łącznej kwocie 100 000 tys. zł, tj.:

- decyzją z dnia 1 czerwca 2022 r. został zwiększony o 80 000 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadania publicznego pn. „Wspieranie promocji sportu poprzez organizację w Polsce w roku 2022, międzynarodowych imprez mistrzowskich, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski”¹⁴;
- decyzją z dnia 31 sierpnia 2022 r. został zwiększony o 10 000 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadań publicznych pn. „Przygotowania do igrzysk olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich”

¹⁰ Na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, określonych w ustawie budżetowej na rok 2022 (Dz. U. poz. 636) – zgodnie z § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia przenosi się, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikającego z ustawy budżetowej na rok 2022, planowane wydatki budżetowe, w tym wynagrodzenia, z części 25 – Kultura fizyczna do części 46 – Zdrowie, w kwocie 3 450 tys. zł. Na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 września 2022 r. w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych określonych w ustawie budżetowej na rok 2022 (Dz. U. poz. 1920) – zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia przenosi się planowane wydatki budżetowe z części 25 – Kultura fizyczna, dział 926 – Kultura fizyczna, w kwocie 5 207 000 zł, do części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz dział 750 – Administracja publiczna.

¹¹ Na podstawie decyzji Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2022 r. (MF/BP4.4143.16.6.2022.RC) budżet części 25 w dziale 926 został zmniejszony o kwotę 2 377,6 tys. zł (środki pochodzące z rezerw celowych z poz. 45). Decyzja wydana na podstawie polecenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2022 r. wydanego na podstawie art. 15z pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.), w związku z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, ze zm.) – przeniesiono do rezerwy celowej poz. 80 pn. „Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19” kwotę wydatków zablokowanych na podstawie art. 177 ust. 1 ufp.

¹² Tj. 366 809,4 tys. zł, w tym 1 387 tys. zł – środki ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r. Faktyczne wykonanie wydatków za 2021 r., w związku z niepełnym wykonaniem wydatków niewygasających z upływem 2021 r., wyniosło 366 761,5 tys. zł, w tym 1 339,1 tys. zł – wydatki niewygasające z upływem 2021 r.

¹³ Tj. 66 115,1 tys. zł, w tym 1 387 tys. zł – środki ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r. Faktyczne wykonanie wydatków za 2021 r., w związku z niepełnym wykonaniem wydatków niewygasających z upływem 2021 r., wyniosło 66 067,2 tys. zł, w tym 1 339,1 tys. zł – wydatki niewygasające z upływem 2021 r.

¹⁴ Minister przekazał środki w ramach dotacji celowej Polskiemu Związkowi Piłki Siatkowej na FIVB Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn 2022. Środki zostały rozliczone w 100%.

- i „Wspieranie przygotowań do udziału w igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy”¹⁵;
- decyzją z dnia 1 września 2022 r. został zwiększony o 10 000 tys. zł z przeznaczeniem dla Województwa Śląskiego na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Kompleksowa modernizacja oświetlenia i systemu BMS na Stadionie Śląskim”¹⁶.

Szczegółowym badaniem objęto wszystkie decyzje dotyczące zwiększenia planu wydatków ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa. Wnioski do Ministra Finansów o rozdysponowanie rezerwy ogólnej budżetu państwa kierowano w związku z zarządzeniami Prezesa Rady Ministrów w sprawie przyznania środków za pośrednictwem Ministra dla konkretnej jednostki. Środki rezerwy ogólnej budżetu państwa zostały wykorzystane w wysokości 94 084,1 tys. zł (tj. 94,1%). Środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 25-31, 1092-1205)

Środki rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 494 261,8 tys. zł (po korektach¹⁷ i uwzględnieniu wydatków zablokowanych w kwocie 2 377,6 tys. zł) zostały przeznaczone przede wszystkim na:

- dotację dla Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 164 500 tys. zł;
- dotację dla spółki celowej na dotację celową związaną z opłatą licencyjną do The European Olympic Committees w ramach organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 r. (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 158 870,4 tys. zł (po korektach 156 304 tys. zł);
- realizację zadania publicznego pn. Stypendia sportowe (wraz z pochodnymi) dla zawodników, członków kadry narodowej – Team 100, uzdolnionych członków kadry narodowej w wieku 16-17 lat, trenerów (poz. 37) – przyznano środki w wysokości 44 000 tys. zł;
- dofinansowanie realizacji kontynuowanego zadania publicznego pn. Wspieranie promocji sportu poprzez organizację w Polsce w roku 2022, międzynarodowych imprez mistrzowskich, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski (poz. 44) – przyznano środki w wysokości 40 000 tys. zł;
- zadanie pn. „Wymiana nawierzchni bieżni stadionu lekkoatletycznego AWF” oraz zadanie pn. „Przebudowa i rozbudowa Hali Gier Sportowych AWF” dla Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie (poz. 56) – przyznano środki w łącznej wysokości 22 968,3 tys. zł;
- realizację zadania publicznego pn. „Dofinansowanie przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 r.” (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 22 696 tys. zł;
- realizację zadania publicznego, przez Polską Organizację Turystyczną, w zakresie promocji Polski przez polskich sportowców lub kluby sportowe w sportach drużynowych uczestniczące we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polskie związki sportowe oraz biorące udział w międzynarodowych rozgrywkach sportowych (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 17 000 tys. zł;
- dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w ramach Programu budowy hal sportowych o lekkiej konstrukcji (poz. 45) – przyznano środki w wysokości 8 680,3 tys. zł, a wydatki na kwotę 2 377,6 tys. zł zostały zablokowane;
- dotację celową dla Centralnego Ośrodka Sportu (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 8 500 tys. zł;
- dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa obiektu TOSiR” dla Gminy Miasta Tarnowa (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 4 275 tys. zł;
- realizację zadania pn. „Remont Hali Lodowej” dla Gminy Krynica-Zdrój (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 3 589,4 tys. zł;

¹⁵ Minister przekazał środki na realizację zadania Polskiemu Komitetowi Olimpijskiemu oraz 19 polskim związkom sportowym. Środki zostały rozliczone w łącznej wysokości 9 986,4 tys. zł.

¹⁶ Wydatkowano 4 097,7 tys. zł.

¹⁷ W kwocie 2 566,4 tys. zł.

- realizację zadania pn. „Przebudowa Strzelnicy Sportowej” dla Gminy Wrocław (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 2 160 tys. zł;
- realizację zadania pn. „Budowa infrastruktury do kolarstwa MTB (Dual Track)” dla Gminy Krynica-Zdrój (poz. 56) – przyznano środki w wysokości 807,3 tys. zł;
- realizację projektu pn. „Europejski Tydzień Sportu w Polsce” w ramach Programu Erasmus+ (poz. 8) – przyznano środki w wysokości 759,4 tys. zł.

Szczegółowemu badaniu poddano środki przeznaczone na zadania finansowane z rezerwy celowej na łączną kwotę 25 500 tys. zł (5,2% środków przyznanych w ramach rezerwy celowej). Zaplanowane w poz. 56 części 83 budżetu państwa środki zostały przekazane w formie dotacji celowej: Polskiej Organizacji Turystycznej (rozliczono 8 052,4 tys. zł, tj. 47,4% przekazanych środków) oraz Centralnemu Ośrodkowi Sportu¹⁸ (rozliczono 100% przekazanych środków). Nieprawidłowości w zakresie rozdysponowania rezerwy nie stwierdzono.

NIK zauważa, że wykorzystanie środków rezerwy celowej przez Polską Organizację Turystyczną na ww. zadanie wyniosło 47,4% przekazanych środków. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej oraz ustawy o grach hazardowych¹⁹ wprowadziła do ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej nowe zadanie dla POT dotyczące wykonywania zadań powierzonych przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej – w zakresie promocji Polski przez polskich sportowców lub kluby sportowe w sportach drużynowych uczestniczące we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polskie związki sportowe oraz biorące udział w międzynarodowych rozgrywkach sportowych. W związku z powyższym Minister zwrócił się z wnioskiem²⁰ o przeniesienie kwoty 17 000 tys. zł z rezerwy celowej przeznaczonej na finansowanie zmian systemowych i niektórych zmian organizacyjnych, w tym nowych zadań do cz. 25²¹.

Dyrektor Departamentu Turystyki, pan Dominik Borek stwierdził m.in., że uzgodnienia formuły realizacji programu pod roboczą nazwą Wsparcie Mistrzów były prowadzone szczególnie intensywnie i wielowymiarowo w III kwartale 2022 r. POT wskazała potencjał finansowy realizacji programu w 2022 r. na poziomie 17 000 tys. zł, oszacowany na podstawie konsultacji z klubami sportowymi uczestniczącymi w rozgrywkach międzynarodowych (ankiety). Mniejsze niż zakładano wykorzystanie środków finansowych wynikało, jak poinformował Dyrektor Departamentu Turystyki, z krótkiego czasu na realizację zadania (umowa podpisana w dniu 27 października 2022 r.) w powiązaniu z ograniczeniem wynikającym z obowiązku zastosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. W 2022 roku POT miała możliwość wykorzystania do promocji Polski tylko wyjątkowych wydarzeń realizowanych przez kluby sportowe biorące udział w rozgrywkach międzynarodowych. W procesie wyboru kierowano się przede wszystkim kontekstem priorytetowości rynku zagranicznego, na którym promocja polskiej turystyki jest najbardziej zasadna. Wybór ograniczony był do jednego wydarzenia na danym rynku, możliwego do wykonania tylko przez jednego wykonawcę z danej dyscypliny sportowej.

(akta kontroli str. 823-988, 1206-1238, 2382-2385)

W 2022 r. Minister dokonał, na podstawie art. 177 ufp, blokad planowanych wydatków w części 25 na łączną kwotę 13 956,5 tys. zł²², z czego następnie kwota 2 377,6 tys. zł – na podstawie decyzji Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2022 r. – zmniejszyła budżet części 25. Blokady wydatków zostały dokonane przez Ministra niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszeń od dysponenta niższego stopnia.

(akta kontroli str. 32-44, 1074-1091)

Na kulturę fizyczną (dział 926) wydatkowano łącznie 1 011 046 tys. zł (tj. 96,4% planu po zmianach). Wydatki te ponoszono w ramach rozdziałów: obiekty sportowe (92601) –

¹⁸ Na realizację zadania publicznego polegającego na zapewnieniu warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych do szkolenia sportowego pn. Bieżące utrzymanie i zarządzanie obiektami sportowymi Centralnego Ośrodka Sportu.

¹⁹ Dz. U. poz. 1751.

²⁰ DEF-WP.310.72.2022 z dnia 30 września 2022 r.

²¹ Wniosek został uwzględniony decyzją MF/FS8.4143.3.197.2022.MF.3973 z dnia 7 października 2022 r.

²² Łącznie cztery decyzje, w tym jedna z dnia 1 grudnia 2022 r. (2 377,6 tys. zł) i trzy z dnia 22 grudnia 2022 r. (na łączną kwotę 11 578,9 tys. zł.).

36 915,1 tys. zł, instytucje kultury fizycznej (92604) – 52 191,2 tys. zł, zadania w zakresie kultury fizycznej (92605) – 702 727,6 tys. zł, pozostała działalność (92695) – 219 212,1 tys. zł. Wydatki w dziale 750 – Administracja publiczna wyniosły 37 451,6 tys. zł (97% planu po zmianach).

(akta kontroli str. 1535-1536)

Wydatki na dotacje w części 25 – Kultura fizyczna wyniosły 927 471,2 tys. zł, tj. 97% planu po zmianach. Były one wyższe od wydatków w 2021 r. o 634 086,9 tys. zł (216,1%). Środki te przekazano 703 jednostkom: w ramach dotacji podmiotowej kwotę 7 991,2 tys. zł, natomiast w ramach dotacji celowych kwotę 919 480 tys. zł, tj.: 702 727,6 tys. zł dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (§§ 2810, 2820, 2830); 164 500 tys. zł dotacja dla państwowego funduszu celowego (§ 2430); 52 252,4 tys. zł dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych (§ 2840).

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie w 2022 r. środków na dotacje w łącznej kwocie 175 955,3 tys. zł (co stanowiło 19% wartości udzielonych dotacji) dla: FRKF – 164 500 tys. zł, Polskiego Związku Tenisowego – 7 499 tys. zł (27 umów)²³, Polskiego Związku Badmintona – 3 006,3 tys. zł (sześć umów)²⁴, Fundacji Narodowy Badminton – 950 tys. zł (cztery umowy). Zgodnie z „Zasadami rozliczania dotacji przekazywanej z budżetu państwa cz. 25 Kultura fizyczna dla Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na podstawie art. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej oraz ustawy o grach hazardowych” z dnia 17 października 2022 r. na rachunek FRKF została przekazana dotacja. Przekazywanie pozostałych dotacji następowało zgodnie z wymogami określonymi w art. 151 ufp, warunkami określonymi w umowie i zgłaszanymi przez beneficjentów zapotrzebowaniami. Rozliczenie dotacji następowało zgodnie z wymogami i w terminach określonych w umowach.

(akta kontroli str. 60-88, 1239-1436, 2142-2145)

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 33 170,4 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach i były wyższe w stosunku do roku 2021 o 7 788,7 tys. zł (30,7%). Największą kwotę wydatków stanowiły wydatki na świadczenia społeczne (26 002 tys. zł), tj. na: świadczenia paraolimpijskie w wysokości 11 806,8 tys. zł (277 osób), świadczenia olimpijskie w wysokości 11 130 tys. zł (258 osób), świadczenia dla medalistów zawodów Przyjaźń 84 w wysokości 2 633,6 tys. zł (60 osób), świadczenia dla medalistów olimpiady szachowej w wysokości 431,6 tys. zł (10 osób). Ponadto w 2022 r. poniesiono wydatki na nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń (7 124,4 tys. zł), tj. na nagrody dla zawodników w wysokości 5 108,5 tys. zł oraz nagrody dla trenerów w wysokości 2 015,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 1437-1439, 1517-1519, 1537)

Wydatki bieżące wyniosły 46 463,5 tys. zł, tj. 97% planu po zmianach i w odniesieniu do wydatków z 2021 r. wydatki te były wyższe o 6 102,1 tys. zł (15,1%)²⁵. Wydatki bieżące zostały poniesione m.in. na: funkcjonowanie urzędu obsługującego Ministra (37 044,8 tys. zł), podatek od nieruchomości (3 800,6 tys. zł) oraz składki do organizacji międzynarodowych (1 593,8 tys. zł).

W ramach wydatków bieżących wydatkowano 760,6 tys. zł na realizację projektu pn. Europejski Tydzień Sportu w ramach Programu Erasmus+. Wydatki te w porównaniu do 2021 r. były wyższe o 79,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 823-850, 1459, 1517-1519, 1537)

Zrealizowane wydatki majątkowe wyniosły 41 392,5 tys. zł (82% planu po zmianach), w tym 41 012,8 tys. zł w dziale 926 – Kultura fizyczna oraz 379,7 tys. zł w dziale 750 (Urząd obsługujący Ministra). W porównaniu do wydatków wykonanych w 2021 r.²⁶ były one wyższe

²³ Minister przyjął rozliczenie w części finansowej na kwotę 7 465,2 tys. zł.

²⁴ Minister przyjął rozliczenie w części finansowej na kwotę 2 936,7 tys. zł.

²⁵ 40 361,4 tys. zł, w tym wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego w kwocie 1 356 tys. zł.

²⁶ 7 681,9 tys. zł, w tym wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego w kwocie 31 tys. zł.

o 33 710,6 tys. zł (438,8%). Wydatki w dziale 926 zostały zrealizowane w formie: dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych – 22 968,3 tys. zł; dotacji celowej na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) – 13 946,8 tys. zł; dotacji celowej na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych samorządu województwa – 4 097,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 140-142, 1517-1519, 1537, 1569-1578)

Kwota zobowiązań w 2022 r. wyniosła łącznie 1 886,2 tys. zł i w porównaniu do 2021 r. (1 479,7 tys. zł) była wyższa o 406,5 tys. zł. Zobowiązania wynikały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi wobec pracowników (1 713,4 tys. zł). Na koniec 2022 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 1517-1519, 1579)

Wydatki, które w 2021 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego, stanowiły łącznie 1 387 tys. zł i dotyczyły siedmiu zadań, w tym na: wydatki na dodatkowy fundusz motywacyjny – 1 186 tys. zł (cztery zadania), zakup i dostawa mebli biurowych – 100 tys. zł, zakup usług związanych z archiwizacją – 70 tys. zł oraz zakup i montaż mobilnej ścianki działowej do sali konferencyjnej – 31 tys. zł. Wykonanie tych wydatków w 2022 r. wyniosło łącznie 1 339,1 tys. zł (96,5%). Niepełne wydatkowanie środków wynikało m.in. z rezygnacji z zakupu i montażu ścianki działowej do sali konferencyjnej, którego realizacja była niemożliwa z przyczyn technicznych.

(akta kontroli str. 25-31, 1458, 1548-1568)

W Ministerstwie przeciętne zatrudnienie w 2022 r. – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych – wyniosło 194 osoby, tj. o 27 osób więcej niż w 2021 r. Na koniec 2022 r. zatrudnionych było 205 osób, tj. o 31 osób więcej niż na koniec 2021 r. Na wynagrodzenia w dziale 750²⁷ (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wydatkowano łącznie w 2022 r. 23 725,32 tys. zł, tj. o 5 520,13 tys. zł więcej niż w 2021 r. Przeciętne wynagrodzenie w Ministerstwie w 2022 r. wyniosło 10 191,29 zł i było o 1 106,86 zł wyższe niż w 2021 r.

W 2022 r., podobnie jak w 2021 r., nie zawierano umów zlecenia z osobami wykonującymi zadania podstawowe trwających powyżej sześciu miesięcy, natomiast zawarto jedną umowę zlecenia trwającą w okresie od trzech do sześciu miesięcy (w 2021 r. dwie umowy). W 2022 r., podobnie jak w 2021 r., nie zawierano umów zlecenia z osobami wykonującymi zadania pomocnicze trwających powyżej sześciu miesięcy. Nie zawierano umów zlecenia trwających w okresie od trzech do sześciu miesięcy (w 2021 r. zawarto sześć umów). Nie zawierano innych umów cywilnoprawnych, w tym najmu personelu. Zawarto w 2022 r. jedną umowę o dzieło finansowaną w ramach § 4170²⁸ (w 2021 r. cztery umowy).

(akta kontroli str. 55-57, 333-342, 1538-1547)

Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na rok 2022 opublikowany został na stronie internetowej MSiT w dniu 2 marca 2022 r., a następnie był sukcesywnie aktualizowany²⁹. Roczne sprawozdanie o udzielonych w 2022 r. zamówieniach publicznych przekazane zostało do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 27 lutego 2023 r. tj. zgodnie z terminem wynikającym z art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych³⁰. W 2022 r. przeprowadzono ogółem 12 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie Pzp, z czego sześć w ramach części 25 – Kultura fizyczna oraz sześć łącznie z części 25 i 40 – Turystyka.

W ramach części 25 udzielono sześciu zamówień publicznych na podstawie Pzp: jedno zamówienie dot. „świadczenia usługi utrzymania systemu informatycznego do przyjmowania i rozpatrywania wniosków w Ministerstwie Sportu i Turystyki” (na kwotę 233,7 tys. zł) zostało udzielone w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 1 lit. a i lit. b w związku z art. 305 pkt 1 Pzp, jedno zamówienie dot. „kompleksowej organizacji Strefy Aktywności Europejskiego Tygodnia Sportu 2022” (na kwotę 423,4 tys. zł) zostało udzielone w trybie

²⁷ Wg. Sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

²⁸ Wynagrodzenia bezosobowe.

²⁹ <https://www.gov.pl/web/sport/plan-zamowien-publicznych-ministerstwa-sportu-i-turystyki-na-2022-rok> [dostęp z dnia 20.01.2023 r.]

³⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.; dalej: Pzp.

z wolnej ręki na podstawie art. 305 pkt 2 Pzp. Pozostałe cztery zamówienia tj.: „usługa najmu długoterminowego samochodu służbowego na potrzeby Ministerstwa Sportu i Turystyki” (na kwotę 362 tys. zł), „dostawa materiałów promocyjnych z logo lub/i napisem Ministerstwo Sportu i Turystyki lub/i gov.pl/sport” (na kwotę 44,9 tys. zł), „dostawa materiałów promocyjnych z logo Europejskiego Tygodnia Sportu, logo programu Erasmus+ i napisem Ministerstwo Sportu i Turystyki” (na kwotę 249,2 tys. zł) oraz „usługa najmu długoterminowego samochodu elektrycznego na potrzeby Ministerstwa Sportu i Turystyki” (na kwotę 349,4 tys. zł) zostały udzielone w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 Pzp. Łączna kwota udzielonych zamówień w części 25 wyniosła 1 662,6 tys. zł.

Szczegółowym badaniem objęto trzy zamówienia publiczne skutkujące wydatkami poniesionymi w 2022 r. na łączną kwotę 623,2 tys. zł, w tym: jedno zamówienie³¹ przeprowadzone w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 305 pkt 2 Pzp oraz dwa zamówienia³², do udzielenia których nie zastosowano Pzp z uwagi na wartość zamówienia. W wyniku analizy stwierdzono, że zamówienia zostały zrealizowane zgodnie z przepisami Pzp oraz regulacjami wewnętrznymi w tym zakresie³³.

(akta kontroli str. 731-781)

Szczegółowym badaniem objęto 39 zapisów księgowych na łączną kwotę 7 497,1 tys. zł, tj. 9,4% wydatków dysponenta trzeciego stopnia, wylosowanych z systemu księgowego zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki (urzędu obsługującego Ministra), z zastosowaniem metody MUS³⁴. Objęte badaniem wydatki zostały sprawdzone pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem zakupów oraz zgodnie z umowami zawartymi z przedsiębiorcami.

(akta kontroli str. 186-188, 817-822)

Zgodnie z ewidencją finansowo-księgową MSiT w części 25 – Kultura fizyczna, kwota wydatku za zużycie energii elektrycznej w 2022 r. wyniosła 275,7 tys. zł, a w 2021 r. 303,3 tys. zł. Przeprowadzono analizę wydatków na usługi dystrybucji energii elektrycznej w jednym punkcie poboru energii elektrycznej³⁵ o łącznej wartości 93,2 tys. zł (12 faktur³⁶). Badanie wykazało, że:

- ponoszono opłaty za ponadumowny pobór energii biernej, które wyniosły 49 tys. zł i stanowiły 52,6% wydatków poniesionych na usługi dystrybucji;
- maksymalna moc pobrana kształtowała się w poszczególnych okresach rozliczeniowych od 34 kW do 46 kW, co stanowiło od 22% do 30% mocy umownej (tj. 152 kW).

Dla ww. PPE stroną umowy jest Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego. Zgodnie z umową najmu pomieszczeń MSiT dokonuje opłaty za energię elektryczną na podstawie refaktury wystawionej przez Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, do której załączana jest oryginalna faktura wystawiona przez podmiot energetyczny. Refaktura obejmuje 98% kwoty wykazanej na fakturze za zużycie energii elektrycznej. W związku z powyższym wydatki Urzędu obsługującego Ministra stanowiły: 91,3 tys. zł na usługi dystrybucji, w tym 48 tys. zł za ponadumowny pobór energii biernej.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku

³¹ „Kompleksowa organizacja Strefy Aktywności Europejskiego Tygodnia Sportu” – wartość zamówienia brutto wg zawartej umowy – 423,4 tys. zł.

³² „Obsługa audiowizualna imprez i eventów, których partnerem będzie Ministerstwo Sportu i Turystyki (79,8 tys. zł) oraz „Zakup biletów na mecze piłki nożnej: Polska-Walia, Polska-Belgia oraz Polska-Holandia, które odbędą się w 2022 r.” (120 tys. zł).

³³ Zarządzenie nr 4 Dyrektora Generalnego MSiT z dnia 1 czerwca 2022 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych i dokonywania zakupów w MSiT (niepublikowane).

³⁴ Z ang. Monetary Unit Sampling – metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

³⁵ PPE: PL000001000820000000000000004670, a od listopada 2022 r. 590380100000460503, grupa taryfowa C2 – ul. Senatorska 14, Warszawa. Dalej: PPE.

³⁶ Za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 20/22 r.

z sytuacją na rynku energii elektrycznej³⁷ oraz pismem Ministerstwa Klimatu i Środowiska³⁸ Ministerstwo przeprowadziło analizę zużycia energii elektrycznej i montażu statycznego generatora mocy biernej SVG pod względem skuteczności działania tego urządzenia oraz oszczędności po jego zamontowaniu. W wyniku analizy dokonano zakupu i montażu w dniu 13 grudnia 2022 r. (w budynku zlokalizowanym przy ul. Senatorskiej 14) kompensatora biernej energii elektrycznej, którego koszt wraz z montażem wyniósł 40,6 tys. zł. W wyniku podjętego działania zmniejszyły się opłaty za ponadumowny pobór energii biernej: o 57% za grudzień 2022 r. (w stosunku do średniej opłat z poprzednich 11 miesięcy), a o 100% za styczeń 2023 r.

Dyrektor Generalny MSiT, pan Marek Redzko wyjaśnił, że kwestia zmniejszenia przez właściciela nieruchomości zamówionej mocy umownej była podnoszona podczas spotkania w 2022 r., jednakże właściciel nieruchomości poinformował iż planuje w 2022 r. położenie nowej instalacji elektrycznej o wysokim poborze mocy na dziedzińcu przed budynkiem w celu montażu szybkiej stacji ładowania o mocy około 100 kW, niezbędnej do ładowania elektrycznych samochodów służbowych pozostających w dyspozycji Ministerstwa. Zdaniem Dyrektora Generalnego MSiT wcześniejsze, przeprowadzone przed montażem ww. stacji ładowania samochodów i przeprowadzeniem analizy wykorzystania zamówionej mocy umownej po jej montażu, wystąpienie do właściciela budynku o zmniejszenie mocy byłoby niezasadnione ze względu na fakt, że w przypadku przekroczenia mocy umownej urządzenie poniósłoby kary za przekroczenie w wysokości 10-krotności stałej opłaty dystrybucyjnej za każdy 1 kW nadwyżki, natomiast zwiększenie mocy jest możliwe tylko jeden raz w roku. Dyrektor Generalny MSiT wyjaśnił również, że z przyczyn niezależnych od Ministerstwa realizacja zadania polegającego na instalacji stacji szybkiego ładowania została przesunięta na rok 2023, zaś po zamontowaniu stacji przeprowadzona zostanie analiza zamówionej mocy umownej, a następnie zostanie złożony do właściciela budynku ewentualny wniosek o zmianę mocy umownej.

(akta kontroli str. 2204-2380)

NIK zwraca uwagę, że w miesiącach kwiecień – listopad 2022 r. nie zapewniono realizacji art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy o elektromobilności, tj. 10% udziału pojazdów elektrycznych we flocie użytkowanych pojazdów samochodowych. NIK dostrzega skuteczne działania Ministra mające na celu zapewnienie wymaganego poziomu elektromobilności w pozostałych miesiącach 2022 r.

Ministerstwo na dzień 1 stycznia 2022 r. dysponowało flotą dziewięciu samochodów, w tym jednym o napędzie elektrycznym, co zapewniało realizację wymogu określonego w art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy o elektromobilności³⁹. Następnie flota samochodów zwiększała się: o jeden samochód spalinowy w marcu, kolejny w kwietniu, następny we wrześniu oraz trzy w grudniu (w tym jeden o napędzie elektrycznym). Zatem udział pojazdów elektrycznych we flocie użytkowanych pojazdów samochodowych będących w dyspozycji MSiT wyniósł w miesiącach: styczeń – marzec 10-11%; kwiecień – sierpień 9%; wrzesień – listopad 8%; grudzień 13%.

Dyrektor Generalny MSiT poinformował, że Ministerstwo Sportu i Turystyki zgłaszało już w 2021 r. do Centrum Obsługi Administracji Rządowej⁴⁰ zapotrzebowanie na najem samochodu elektrycznego. COAR przeprowadził dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁴¹ jednakże unieważnił je ze względu na brak złożonych ofert. W związku z powyższym Dyrektor Generalny MSiT zwrócił się z wnioskiem do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów o wyrażenie zgody na samodzielną realizacją zamówienia⁴². Ministerstwo w wyniku

³⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 269, ze zm.

³⁸ Znak: DC-WEE.505.42.2022.PW, z dnia 10 listopada 2022 r., w którym przekazano zalecenia dotyczące zmniejszenia zużycia energii elektrycznej.

³⁹ Naczelny lub centralny organ administracji państwowej zapewnia, aby udział pojazdów elektrycznych we flocie użytkowanych pojazdów samochodowych wynosił co najmniej 10% od dnia 1 stycznia 2022 r.

⁴⁰ Dalej: COAR.

⁴¹ Postępowanie o nr 2022/08 opublikowane w dniu 22 lutego 2022 r. zostało unieważnione 15 kwietnia 2022 r. Postępowanie o nr 2022/30 opublikowane w dniu 3 czerwca 2022 r. zostało unieważnione (w części dotyczącej MSiT) 16 września 2022 r.

⁴² Zgoda została wydana w dniu 4 października 2022 r.

udzielenia zamówienia publicznego⁴³ zawarło umowę na najem jednego samochodu elektrycznego, który został dostarczony do Urzędu 7 grudnia 2022 r.

(akta kontroli str. 1601-1613, 2373-2380)

Zgodnie z § 35 pkt 1 Regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Sportu i Turystyki⁴⁴ Biuro Komunikacji odpowiada za całość spraw związanych z kreowaniem i realizacją polityki komunikacyjnej i wizerunkowej Ministra i Ministerstwa, w tym w szczególności polityki medialnej w zakresie spraw należących do właściwości Ministra i Ministerstwa oraz obsługę rzecznika prasowego Ministra Sportu i Turystyki. Zgodnie z § 16 pkt 1 Regulaminu organizacyjnego Dyrektor komórki organizacyjnej nadzoruje pracę i zapewnia właściwe wykonywanie zadań.

Na działania związane z promocją i reklamą dokonano wydatków w kwocie 1 036,5 tys. zł. Nie opracowało planu działań promocyjnych i reklamowych czy dokumentów strategicznych związanych z promocją i reklamą. Wydatki na ten cel w 2022 r. były ponoszone na podstawie planu rzeczowo-finansowego.

Jak wyjaśnił Dyrektor Biura Komunikacji, Pan Paweł Wochnowski, działania jednostki w tym obszarze zostały oparte o wyznaczony cel działań promocyjno-reklamowych skupiający się na potrzebie budowy świadomości funkcjonowania nowego resortu jako miejsca zajmującego się sprawami sportu powszechnego, sportu wyczynowego, infrastruktury sportowej i turystyki. Grupy docelowe podejmowanych działań stanowili m. in. uczestnicy programów sportowych, związki sportowe, fundacje oraz opinia społeczna. Resort prowadził działalność promocyjną poprzez kanały promocji w mediach społecznościowych (m.in. Twitter, Instagram, Facebook). Szczegółowym badaniem objęto cztery⁴⁵ wydatki poniesione na działania promocyjno-reklamowe w kwocie 417,4 tys., co stanowiło 40,3% ogółu wydatków poniesionych na ten cel. Doboru próby dokonano w sposób celowy, uwzględniając analizę ryzyka wystąpienia nieprawidłowości. W wyniku badania stwierdzono, iż wydatki poniesione na działania promocyjno-reklamowe były gospodarne oraz służyły realizacji celów statutowych jednostki.

(akta kontroli str. 782-816, 989-1047, 1440-1444)

Dysponent części realizował czynności nadzorcze w obszarze wydatków m.in. przez sporządzanie okresowych analiz, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp, za I półrocze, trzy kwartały i roczne. Analizy obejmowały informacje w zakresie wykonania budżetu państwa w części 25 – Kultura fizyczna, realizacji planów finansowych państwowych funduszy celowych (Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów) oraz realizacji planów finansowych nadzorowanych jednostek: Centralnego Ośrodka Sportu i Polskiej Agencji Antydopingowej. Ponadto dokonywano comiesięcznej analizy realizacji planu rzeczowo-finansowego w części 25 w podziale na poszczególne komórki organizacyjne. Dotacje celowe udzielone przez dysponenta podlegały ocenom na zasadach i warunkach określonych w umowach zawieranych z podmiotami, którym udzielana była dotacja.

(akta kontroli str. 45-46)

W 2022 r. Ministerstwo przeprowadziło 12 kontroli wydatkowania środków pochodzących z części 25 lub FRKF, tj.: dwie kontrole z lat ubiegłych zakończono w 2022 r. (Polski Związek Piłki Nożnej⁴⁶, Polski Związek Badmintonu⁴⁷), trzy kontrole wszczęto i zakończono w 2022 r.

⁴³ Postępowanie o nr 11/2022 opublikowane 9 listopada 2022 r.

⁴⁴ Stanowiący załącznik do zarządzenia nr 6 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Sportu i Turystyki. Dz. Urz. MSiT poz. 7, dalej: Regulamin organizacyjny.

⁴⁵ Tj. zadania: Obsługa audiowizualna imprez i eventów z udziałem MSiT na potrzeby promocyjno-reklamowe (79,8 tys. zł); Wizerunkowa sesja fotograficzna dla członków kierownictwa MSiT na potrzeby współpracy z mediami, instytucjami oraz w celach promocyjnych (39,9 tys. zł); Organizacja strefy MSiT w ramach pikniku z okazji Dnia Dziecka, organizowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów (KPRM) w dniu 4 czerwca 2022 r. (46,6 tys. zł); Dostawa materiałów promocyjno-reklamowych z logo lub/i napisem: Ministerstwo Sportu i Turystyki lub/ i gov.pl/sport (250,9 tys. zł).

⁴⁶ W wyniku kontroli do zwrotu przypisano kwotę 14,7 tys. zł jako dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem oraz sformulowano sześć zaleceń.

⁴⁷ W wyniku kontroli do zwrotu przypisano kwotę 65,4 tys. zł jako dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem oraz sformulowano pięć zaleceń.

(Centralny Ośrodek Sportu Cetniewo Ośrodek Przygotowań Olimpijskich⁴⁸, Śląski Związek Hokeja na Lodzie⁴⁹), siedem kontroli wszczęto i nie zakończono do końca 2022 r. (Polski Związek Hokeja na Lodzie, Polski Związek Taekwondo Olimpijskiego, Polski Związek Hokeja na Trawie, Polski Związek Płetwonurkowania, Fundacja Orły Sportu, Gmina Nowa Sól, Polski Związek Tenisowy).

(akta kontroli str. 196-206, 1614-1674)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Ministerstwo nie podjęło do listopada 2022 r. działań w celu ograniczenia ponoszonych opłat za pobór energii biernej pojemnościowej poprzez kompensację energii biernej, co skutkowało poniesieniem wydatków w zawyżonej wysokości w łącznej kwocie brutto 40,8 tys. zł.

Dla jednego objętego badaniem PPE Urząd obsługujący Ministra ponosił w 2022 r. opłaty za ponadumowny pobór energii biernej o łącznej wartości 48 tys. zł. Dokonano zakupu i montażu w dniu 13 grudnia 2022 r. kompensatora biernej energii elektrycznej, co skutkowało ograniczeniem opłat za ponadumowny pobór energii biernej, tj.: opłata za grudzień zmalała o 57% w odniesieniu do średniej opłat z poprzednich 11 miesięcy, a w styczniu 2023 r. o 100%.

Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego w MSiT, pan Grzegorz Borkowski wyjaśnił, że w listopadzie 2022 r. Urząd obsługujący Ministra przeprowadził analizę zużycia energii elektrycznej pod względem opłacalności montażu generatora mocy biernej, skuteczności działania tego urządzenia oraz możliwych oszczędności po jego zamontowaniu.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że przy planowaniu budżetu w 2021 r. wydatek na zakup i montaż generatora mocy biernej SVG nie był ujęty. W związku z powyższym w 2022 r., po przeanalizowaniu planu finansowego i wygenerowaniu oszczędności, dokonano zmiany w planie finansowym dodając przedmiotowy wydatek, a następnie przystąpiono do realizacji zakupu zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Najwyższa Izba Kontroli, nie kwestionując powyższych wyjaśnień, wskazuje, że jednostka ponosiła w 2022 r. wydatki na usługi dystrybucji energii elektrycznej w zawyżonej wysokości w łącznej kwocie brutto 40,8 tys. zł⁵⁰ i niepodejmowanie działań w zakresie montażu generatora mocy biernej uniemożliwiało realizację wydatków w sposób oszczędny. Jednocześnie NIK, dostrzegając działania Ministerstwa w celu kompensacji energii biernej wskazuje, że zostały one zakończone w odniesieniu do jednego objętego kontrolą PPE dopiero 13 grudnia 2022 r. Ustalono, że po zainstalowaniu układu do kompensacji energii biernej nie została naliczona opłata za ponadumowny pobór energii biernej za styczeń 2023 r. Należy podkreślić, że – zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp – wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. W ocenie NIK ww. zasada gospodarowania środkami publicznymi nie została zachowana.

(akta kontroli str. 2204-2380)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 25 – Kultura fizyczna w 2022 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Wydatki ponoszone były z zachowaniem zasad wskazanych w ustawie o finansach publicznych w kwotach wynikających z zatwierzonego planu finansowego po zmianach na zadania służące realizacji celów jednostki. Stwierdzona w toku kontroli wyżej opisana nieprawidłowość nie miała wpływu na ocenę wykonania budżetu państwa w części 25 w 2022 r.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

3. Sprawozdawczość

⁴⁸ W wyniku dwóch kontroli sformulowano osiem zaleceń.

⁴⁹ W wyniku kontroli do zwrotu przypisano kwotę 2,3 tys. zł jako dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem oraz sformulowano sześć zaleceń.

⁵⁰ Minimalna kwota brutto oszczędności w opłacie za energię bierną po zastosowaniu kompensacji.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2022 r. przez dysponenta części 25 – Kultura fizyczna i sprawozdań jednostkowych dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia (w Urzędzie obsługującym Ministra):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasty z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 25 – Kultura fizyczna na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 207-217, 1048-1060, 1445-1537)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych w części 25 – Kultura fizyczna. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał racjonalny sposób kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań.

Część 40 – Turystyka

OBSZAR

Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. kontrola dochodów budżetowych w części 40 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planów dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej na rok 2022 dochody budżetowe nie były planowane w części 40. Zrealizowane dochody wyniosły 441,7 tys. zł (w tym 440,3 tys. zł dysponenta części) i były niższe o 1 822,7 tys. zł od dochodów uzyskanych w 2021 r. (2 264,4 tys. zł). Najwyższe kwotowo dochody uzyskano z rozliczeń, zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940 - 250,4 tys. zł) oraz zwrotu niewykorzystanej dotacji (§ 2950 -136 tys. zł) przez Polską Organizację Turystyczną.

Stan należności pozostałych do zapłaty, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27⁵¹, na koniec 2022 r. w cz. 40 wyniósł łącznie 177,3 tys. zł⁵² i w całości stanowiły zaległości netto⁵³. Należności te wystąpiły w rozdziale 63003 – zadania w zakresie upowszechniania turystyki, najwyższe w § 2950 i § 2910 odpowiednio w wysokości 75,9 tys. zł, 42,5 tys. zł z tytułu dotacji

⁵¹ Dane na podstawie przedłożonej w dniu 17 kwietnia 2023 r. korekty sprawozdania Rb-27.

⁵² W 2021 r. 161,4 tys. zł.

⁵³ W 2021 r. 39,7 tys. zł.

wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, dotacji pobranych w nadmiernej wysokości, zwrotów dotacji niewykorzystanych w całości.

W Urzędzie obsługującym Ministra (dysponenta trzeciego stopnia) dochody budżetowe na 2022 r. nie były planowane. Zrealizowane dochody wyniosły 1,4 tys. zł, tj. o 1 tys. zł mniej niż w 2021 r. (tj. 2,4 tys. zł). W Urzędzie obsługującym Ministra nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty.

(akta kontroli str. 695, 703, 706, 716, 2395-2397)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

Wydatki

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej na 2022 r. zaplanowano w części 40 – Turystyka wydatki w wysokości 75 002 tys. zł. Plan wydatków został zwiększony środkami rezerw celowych budżetu państwa o kwotę 341,6 tys. zł, a na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw finansów publicznych – zmniejszony o kwotę 113,8 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 75 229,8 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w cz. 40 zostały zrealizowane w wysokości 71 865,1 tys. zł⁵⁴ i były one wyższe o 5 613,2 tys. zł niż wydatki zrealizowane w 2021 r.⁵⁵

(akta kontroli str. 470-472, 696-698, 717)

Środki pochodzące z części 83 budżetu państwa – Rezerwy celowe w wysokości 341,6 tys. zł (po uwzględnieniu korekty rezerwy w kwocie 1,1 tys. zł⁵⁶) zostały przeznaczone m.in. na:

– sfinansowanie wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dla pracowników Ministerstwa realizujących zadania kontynuowane w obszarze turystyki lub dodatki zadaniowe do czasu zatrudnienia nowych pracowników (poz. 44⁵⁷) – 321,7 tys. zł;

– sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn.: "Otwarte dane plus", w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020⁵⁸ (poz. 8⁵⁹) – 19,9 tys. zł⁶⁰.

Badaniu poddano środki przeznaczone na zadanie finansowane z rezerwy celowej poz. 8 (6,1% kwot zwiększających plan środkami z rezerw) po uwzględnieniu korekty decyzji zmniejszającej o 1,1 tys. zł. Zostały one wykorzystane w całości, tj. w wysokości 19,9 tys. zł na wynagrodzenia. Środki te stanowiły współfinansowanie krajowe projektu "Otwarte dane plus" w ramach programu POPC.

(akta kontroli str. 435-474)

W 2022 r. Minister na podstawie art. 177 ust 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 upf dokonał blokady planowanych wydatków w części 40 w dziale 750 w wysokości 113,8 tys. zł⁶¹ (tj. 0,15% wydatków zaplanowanych). Minister Finansów wydał decyzję⁶² zmniejszającą plan wydatków

⁵⁴ Nie zgłoszono wydatków, które nie wygasły z upływem bieżącego roku budżetowego.

⁵⁵ Z uwzględnieniem wydatków ujętych w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r., które w 2021 r. wyniosły 8 834,9 tys. zł.

⁵⁶ Na podstawie decyzji nr MF/IP11.4143.3.46.2022.MF.POPC.3272.K01 z dnia 5 grudnia 2022 r. – korekta do decyzji nr MF/IP11.4143.3.46.2022.MF.POPC.3272 z dnia 20 września 2022 r. zmieniająca kwotę decyzji z 20 922 zł do kwoty 19 859,19 zł.

⁵⁷ Środki z rezerwy celowej na dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych.

⁵⁸ Dalej: POPC.

⁵⁹ Środki z rezerwy celowej na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej.

⁶⁰ Rezerwa przyznana w wysokości 20,9 tys. zł. decyzją nr MF/IP11.4143.3.46.2022.MF.POPC.3272 z dnia 20 września 2022 r. Ww. decyzję skorygowano zmniejszając o kwotę 1,1 tys. zł (Decyzja nr MF/IP11.4143.3.46.2022.MF.POPC.3272.K01 5 grudnia 2022 r.) w wyniku niepełnego wykorzystania środków uruchomionych z rezerwy celowej w ramach realizowanego projektu.

⁶¹ Decyzja nr 40.4143.12.1.2022.BD z dnia 19 grudnia 2022 r.

⁶² Decyzja nr MF/BP4.4143.16.6.2022.RC z dnia 22 grudnia 2022 r. na podstawie art. 15z pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U.

w części 40 o ww. kwotę informując jednocześnie o przeniesieniu kwoty wydatków zablokowanych na podstawie art. 171 ust. 1 ufp na rezerwę celową poz. 80 pn. Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, utworzonej na polecenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2022.

W uzasadnieniu blokady środków wskazano m.in., że zrealizowano wydatki w wysokości niższej od planowanej, m.in. na szkolenia (35 tys. zł), w grupie wydatków bieżących, m.in. na utrzymanie i obsługę nieruchomości, obsługę związaną m.in. z organizacją spotkań (75,7 tys. zł), zakup usług telekomunikacyjnych (14 tys. zł), wydatki majątkowe (3,1 tys. zł).

Blokada wydatków została dokonana przez Ministra niezwłocznie po otrzymaniu informacji od komórek organizacyjnych dysponenta trzeciego stopnia.

(akta kontroli str. 359-362, 475-476)

Na turystykę (dział 630) wydatkowano łącznie 66 161,1 tys. zł (tj. 95,6% planu po zmianach), na administrację publiczną (dział 750) – 5 704 tys. zł (tj. 95,1% planu po zmianach).

Największą grupę zrealizowanych wydatków w części 40 – Turystyka stanowiły dotacje 87,4% i wyniosły łącznie 62 805,4 tys. zł. (tj. 95,7% planu po zmianach), w tym dotacja podmiotowa dla Polskiej Organizacji Turystycznej⁶³ – 28 170,3 tys. zł (93,1% planu po zmianach) oraz dotacje celowe dla POT – 34 635,1 tys. zł (97,9% planu po zmianach). W porównaniu do 2021 r. zrealizowane wydatki na dotacje były wyższe o 5 118,9 tys. zł (tj. o 8,9%).

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie w 2022 r. środków na dotacje w łącznej kwocie 32 347 tys. zł⁶⁴, co stanowiło 51,5% wydatków na dotacje w 2022 r. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 629-664, 696-698, 717)

Wydatki bieżące wyniosły 8 925,1 tys. zł, tj. 94,3% planu po zmianach i były wyższe o 1 589,1 tys. zł od wykonania roku 2021.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 27,7 tys. zł, tj. 90,8% planu po zmianach i były wyższe od wykonania 2021 r. ponad sześciokrotnie.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 106,9 tys. zł, tj. w 100%. W porównaniu do ustawy budżetowej wzrosły o 36,9 tys. zł. W porównaniu do roku 2021 wydatki były niższe o 91,3%⁶⁵.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wyniosły 19,9 tys. zł, zgodnie z planem po zmianach.

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego ogółem wyniosły 424,7 tys. zł oraz zostały poniesione w grupie wydatków bieżących. Na koniec 2022 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 695-698, 717)

Na wynagrodzenia (z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach wydatkowano łącznie w 2022 r. 4 022 tys. zł, tj. 99,5% planu (4 043,1 tys. zł). W porównaniu do 2021 r. wydatki były wyższe o 17,4% (tj. 595,2 tys. zł).

W Ministerstwie przeciętne zatrudnienie w 2022 r. – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych – wyniosło 35 osoby i było wyższe o 2 osoby w porównaniu z przeciętnym zatrudnieniem w 2021 r. Na koniec 2022 r. zatrudnionych było 32 osoby, tj. o 3 osoby mniej niż na koniec 2021 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2022 r. na jednego pełnozatrudnionego wynosiło 9 576,2 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2021 r. (8 653,6 zł) było

z 2021 r. poz. 2095, ze zm.) i art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, ze zm.).

⁶³ Dalej: POT.

⁶⁴ Dotacja celowa z budżetu państwa przyznana POT w wysokości 32.780 tys. zł (wykorzystana w 97,9%, tj. 32 077 tys. zł), oraz dotacje celowe przyznane: Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu Oddział Mazowsze na zadanie Renowacja szlaków nizinnych pieszych, rowerowych i kajakowych (w wysokości 200 tys. zł); Stowarzyszeniu Instruktorów i Trenerów Kajakarstwa na zadanie: Bezpiecznie w kajaku dla każdego – weekend szkoleń kajakowych (w wysokości 70 tys. zł). Środki przyznane stowarzyszeniom wykorzystano w pełnej wysokości.

⁶⁵ Z uwzględnieniem wydatków ujętych w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r. (1 000 tys. zł).

wyższe o 10,7%, tj. o 922,6 zł. W 2022 r., podobnie jak i w 2021 r. nie zawierano umów zlecenia⁶⁶.

(akta kontroli str. 333-353, 355-358)

Wydatki majątkowe dysponenta trzeciego stopnia wyniosły 106,9 tys. zł i zostały zrealizowane w wysokości określonej w planie po zmianach⁶⁷. W porównaniu do 2021 roku były one wyższe o 60,3 tys. zł. W 2022 r. w planie rzeczowo – finansowym ujęto dwa zadania⁶⁸ na kwotę 70 tys. zł. W trakcie roku dokonano m.in. przeniesienia 40 tys. zł polegających na zwiększeniu wydatków majątkowych przy jednoczesnym zmniejszeniu wydatków bieżących⁶⁹. Ponadto zrealizowane wydatki poniesiono na zakup urządzenia klimatyzacyjnego, przełączników sieciowych wraz z akcesoriami celem wymiany zużytego sprzętu oraz rozbudowy sieci teleinformatycznej w serwerowniach MSiT i zakupu zestawu komputerowego TEMPEST dla Bezpiecznego Stanowiska Komputerowego, niezbędnego do przetwarzania informacji niejawnych w systemie teleinformatycznym w Kancelarii Tajnej MSiT.

(akta kontroli str. 395-399, 707-708)

Szczegółowym badaniem objęto 25 zapisów księgowych na łączną kwotę 3 198,7 tys. zł, tj. 35,3% wydatków dysponenta trzeciego stopnia, w tym 3 140,6 tys. zł wylosowanych z systemu księgowego zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki (Urzędu obsługującego Ministra), z zastosowaniem metody MUS oraz 58,1 tys. zł w ramach doboru celowego. Objęte badaniem wydatki zostały sprawdzone pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. W wyniku badania stwierdzono, że ich realizacja była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, nie stwierdzając tym samym nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 490-493)

Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na rok 2022 opublikowany został na stronie internetowej MSiT w dniu 2 marca 2022 r., a następnie był sukcesywnie aktualizowany⁷⁰.

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych zostało przekazane do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych zgodnie z terminem wynikającym z art. 82 ust. 2 Pzp.

Badaniem szczegółowym objęto jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem było wykonanie usługi modyfikacji funkcjonalności Systemu Rejestrów Publicznych w Turystyce (na kwotę 122,3 tys. zł brutto). Zamówienie zostało udzielone bez zastosowania Pzp, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 Pzp. W wyniku analizy stwierdzono, że zostało zrealizowane zgodnie z przepisami Pzp oraz regulacjami wewnętrznymi w tym zakresie⁷¹. W 2022 r. poniesiono z tego tytułu wydatek w wysokości 122,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 731-781)

W 2022 r. wydatki dot. zużycia energii elektrycznej wyniosły 8,5 tys. zł. Ponoszone były zgodnie z treścią porozumienia zawartego pomiędzy Dyrektorem Generalnym MSiT a Dyrektorem Generalnym Ministerstwa Rozwoju i Technologii m.in. w sprawie rozliczenia kosztów związanych z utrzymaniem nieruchomości (przy pl. Trzech Krzyży 3/5), tj. m.in. korzystania z pomieszczeń Ministerstwa Rozwoju i Technologii przez pracowników komórek organizacyjnych obsługujących dział administracji rządowej – Turystyka. Strony partycypowały w kosztach m.in. w zakresie zużytej energii elektrycznej, tj. MSiT obciążane było kosztami zużycia energii na podstawie procentowego udziału, w wysokości 2,44%.

(akta kontroli str. 585-628)

⁶⁶ Umowa zlecenia trwająca trzy miesiące lub dłużej lub powtarzana nieprzerwanie przez ten okres.

⁶⁷ Wydatki na kwotę 3,1 tys. zł z przeznaczeniem na wydatki majątkowe zostały zablokowane na wniosek dysponenta III stopnia decyzją z dnia 19 grudnia 2022 r.

⁶⁸ 1) wydatki majątkowe dot. urządzeń i sprzętu administracyjnego oraz wyposażenia biurowego, 2) wydatki majątkowe dot. sprzętu łączności i teleinformatycznego wraz z oprogramowaniem.

⁶⁹ Zmiana dokonana była w związku z koniecznością zakupu elektronicznego dyspozytora do kluczy do siedziby urzędu przeznaczonej dla pracowników Departamentu Turystyki.

⁷⁰ <https://www.gov.pl/web/sport/plan-zamowien-publicznych-ministerstwa-sportu-i-turystyki-na-2022-rok> [dostęp z dnia 20.01.2023 r.]

⁷¹ Zarządzenie nr 4 Dyrektora Generalnego MSiT z dnia 1 czerwca 2022 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych i dokonywania zakupów w MSiT (niepublikowane).

W wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r.⁷² ujęto dziewięć zadań na łączną kwotę 8 834,9 tys. zł – 95,3% stanowiły cztery zadania na dotacje celowe przyznane POT⁷³. Łącznie w cz. 40 wydatkowano 2 735,9 tys. zł, tj. 31% planu, w tym:

- cztery zadania⁷⁴ na łączną kwotę 413,2 tys. zł zrealizowano w całości,
- trzy zadania⁷⁵ na łączną kwotę 2 516,7 tys. zł zrealizowano na poziomie od 82,7% do 98,5% w łącznej wysokości 2 319,6 tys. zł,
- jedno zadanie⁷⁶ zrealizowano na poziomie 60,8%, tj. w wysokości 3 tys. zł.

Najwyższe kwotowo zadanie ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r. – zaplanowane w wysokości 5 900 tys. zł, stanowiące 66,8% planu wydatków ogółem w cz. 40⁷⁷ – pn. Zakup prawa do używania nazwy i znaku Igrzysk Europejskich 2023 w promocji Polski w kraju i za granicą w latach 2021–2023 nie zostało zrealizowane w ramach przyznanych środków finansowych Polskiej Organizacji Turystycznej⁷⁸. Jednostka nadzorowana przez Ministra – POT – zrealizowała to zadanie pozyskując prawa do znaku na mocy umowy licencyjnej (umowa z dnia 5 sierpnia 2022 r.)⁷⁹ zawartej pomiędzy POT a spółką Igrzyska Europejskie 2023 Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, na podstawie której udzielono POT nieodpłatnego użyczenia logotypu Igrzysk Europejskich 2023. Dyrektor Departamentu Turystyki, wyjaśnił m.in., że ciąglemu monitoringowi podlegała kwestia uruchomienia przez POT zaplanowanych działań. W związku z powołaniem spółki celowej przez m.in. Miasto Kraków, której jednym z zadań było pozyskanie prawa do używania nazwy i znaku Igrzysk Europejskich zaistniała możliwość prawdopodobnego bezkosztowego użyczenia prawa do używania nazwy i znaku Igrzysk Europejskich 2023 dla Polskiej Organizacji Turystycznej przez ww. spółkę celową. W toku roboczych ustaleń uzgodniono, że po uzyskaniu prawa do dysponowania nazwą i znakiem Igrzysk Europejskich 2023 Polska Organizacja Turystyczna zwróci 5 900 tys. zł w ramach niezrealizowanych środków, które niewygasły z upływem poprzedniego roku budżetowego. Polska Organizacja Turystyczna pozyskała prawa do znaku na mocy umowy licencyjnej (umowa z dnia 5 sierpnia 2022 r.) zawartej pomiędzy POT, a spółką Igrzyska Europejskie 2023 Sp. z o.o., na podstawie której udzielono POT nieodpłatnego użyczenia logotypu. Zwrot środków niewykorzystanych dokonany został 18 sierpnia 2022 r.

(akta kontroli str. 500-579)

W celu realizacji działań nadzorczych i kontrolnych Minister wydał zarządzenie nr 38 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia procedury nadzoru, kontroli i monitorowania realizacji planów finansowych części budżetowych i państwowych funduszy celowych, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki oraz planów finansowych jednostek nadzorowanych⁸⁰, na podstawie którego prowadzone były m.in. analizy wydatków.

⁷² Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2407).

⁷³ 8 416,7 tys. zł.

⁷⁴ Działania na rzecz wzrostu konkurencyjności polskiej turystyki (rozdz. 63095, § 4390, 204,2 tys. zł), oraz trzy zadania przeznaczone na dodatkowy fundusz motywacyjny (rozdz. 75001, § 4010, 209 tys. zł).

⁷⁵ Działania promocyjne związane z wykorzystaniem praw do używania nazwy i znaku Igrzysk Europejskich 2023 w promocji Polski w kraju i za granicą w latach 2021–2023 (rozdz. 63002, § 2840, 1 000 tys. zł), Promowanie turystyki na rynku krajowym (rozdz. 63002, § 2840, 516,7 tys. zł), Modernizacja infrastruktury teleinformatycznej Polskiej Organizacji Turystycznej (rozdz. 63002, § 6220, 1 000 tys. zł).

⁷⁶ Dodatkowy fundusz motywacyjny (rozdz. 75001, § 4010, 5 tys. zł).

⁷⁷ W ramach wydatków budżetu państwa, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2021 ujętych w planie w dziale 630, rozdz. 63002, § 2840.

⁷⁸ Pierwotnie środki finansowe przyznane POT w formie dotacji celowej na podstawie umowy z dnia 24 listopada 2021 r., nr III.47.P.63002.2840.21.DT na łączną kwotę 6 900 tys. zł na realizację dwóch zadań: 1. Nabycie w 2021 roku prawa do posługiwania się i wykorzystywania wizualnego znaczenia Igrzysk Europejskich 2023, w postaci ich nazwy i znaku, w celu promocji Rzeczypospolitej Polskiej w kraju i zagranicą w latach 2021-2023; 2. Prowadzenie w 2021 roku działań promocyjnych z wykorzystaniem praw do posługiwania się i wykorzystywania wizualnego oznaczenia Igrzysk Europejskich 2023 w kraju i zagranicą. Z uwagi na brak możliwości realizacji nowych zadań w IV kwartale 2021 roku środki zostały ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 roku. Na tej podstawie aneksem nr 1 z dnia 31 grudnia 2021 r. dokonano zmian ww. umowie. Wprowadzono również zmiany umowy, aneksem nr 2 z dnia 5 stycznia 2022 r., aneksem nr 3 z dnia 12 kwietnia 2022 r.

⁷⁹ Umowa otrzymana przez POT w dniu 10 sierpnia 2022 r.

⁸⁰ Dz. Urz. MSiT, poz. 98.

W 2022 r. przeprowadzono analizę zawierającą omówienie realizacji dochodów i wydatków za II i III kwartały 2022 r.⁸¹

Dodatkowo Departament Ekonomiczno-Finansowy dokonywał bieżącego monitorowania realizacji planu rzeczowo-finansowego od początku roku 2022 na podstawie miesięcznych zestawień obejmujących informacje m.in. o wysokości zaangażowania i wykonania wydatków w stosunku do planu po zmianach (przekazywane do wiadomości Dyrektora Generalnego i wykorzystania przez komórki organizacyjne) jak również kierowano m.in. pisma o konieczności analizowania stanu realizacji zadań oraz zaangażowania i wykorzystywania środków w dyspozycji poszczególnych departamentów/biur.

(akta kontroli str. 228-320, 721-723)

W 2022 r. Departament Kontroli nie przeprowadzał kontroli dotacji w cz. 40 – Turystyka. Kontrole planowe jak i doraźne dotyczyły w przeważającym stopniu wykorzystania środków w cz. 25 i FRKF. W 2022 r. podjęto kontrolę doraźną w POT w związku z sygnałami o nieprawidłowościach dotyczących m.in. regulacji wewnętrznych, zagadnień z polityki kadrowej.

(akta kontroli str. 728-730)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej nie zaplanowano wydatków budżetu środków europejskich w części 40. Wydatki zwiększono z rezerwy celowej (poz. 99) o kwotę 115,2 tys. zł – z przeznaczeniem na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn.: „Otwarte Dane Plus”, w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020⁸². W dniu 5 grudnia 2022 r. dokonano korekty ww. decyzji do kwoty 109,3 tys. zł. Zrealizowane wydatki budżetu środków europejskich w porównaniu do 2021 r. były mniejsze o 151,2 tys. zł, tj. o 58%.

Ww. projekt pn. „Otwarte Dane Plus” realizowany w ramach II osi Programu Operacyjnego „Polska Cyfrowa E-administracja i otwarty urząd”, poddziałania 2.3.1 „Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki – został zakończony w 2022 r. Zastępca Dyrektora Departamentu Turystyki, pan Bartłomiej Karolczyk poinformował m.in., że produkt końcowy projektu tj. portal turystyka.gov.pl – System Rejestrów Publicznych w Turystyce, jest liderem wśród wszystkich Partnerów uczestniczących w projekcie, gdyż osiągnął najwyższą liczbę danych pobrań API (miernik realizacji projektu) tj. 1 185 622, które mogą służyć innym systemom oraz aplikacjom wykorzystując wystawione dane dostępne w systemie.

(akta kontroli str. 444-472, 474)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie części 40 budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2022 r. w zakresie wydatków. Wydatki były ponoszone z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w przepisach o finansach publicznych.

⁸¹ Sporządzono Informację za I półrocze 2022 r. w zakresie wykonania planu dochodów i wydatków budżetu państwa w ramach części budżetowej: 40 – Turystyka, realizacji planu finansowego Polskiej Organizacji Turystycznej dla Kierownictwa Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Informację za III kwartały 2022 r. w zakresie wykonania planu dochodów i wydatków budżetu państwa w ramach części budżetowej: 40 – Turystyka, realizacji planu finansowego Polskiej Organizacji Turystycznej dla Kierownictwa Ministerstwa Sportu i Turystyki.

⁸² Decyzją nr IP11.972.25.2022.DKO z dnia 21 września 2022 r.

OBSZAR**Sprawozdawczość**

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2022 r. przez dysponenta części 40 – Turystyka i sprawozdań jednostkowych dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia (Urzędu obsługującego Ministra):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE)
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28 NW),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 40 – Turystyka na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 321-332, 665-715)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych w części 40 – Turystyka. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzanych sprawozdań.

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**OBSZAR****1. Wykonanie planu finansowego Funduszu****1.1. Wykonanie planu przychodów**

Opis stanu faktycznego

FRKF jest państwowym funduszem celowym utworzonym na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych⁸³. Przychodami Funduszu są: 75% wpływów z dopłat do gier losowych objętych monopolem Państwa oraz środki stanowiące koszty Narodowego Funduszu Zdrowia, o których mowa w art. 117 ust. 1 pkt 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁸⁴. Jednocześnie ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej oraz

⁸³ Dz. U. z 2023 r. poz. 227.

⁸⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, ze zm.

ustawy o grach hazardowych z dnia 20 sierpnia 2022 r. wprowadzono możliwość zasilania Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej środkami pochodzącymi z budżetu państwa w formie dotacji z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej. Wydatki są przeznaczone na przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych, rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej. Koszty obsługi pokrywane są ze środków tego Funduszu. Dysponentem FRKF jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

W ustawie budżetowej na 2022 r. przychody FRKF zaplanowano w wysokości 1 025 240 tys. zł i były one niższe (o 0,01%) od przychodów wykonanych w 2021 r. Podstawowym źródłem przychodów (88,3%) były wpływy z dopłat do stawek w grach losowych objętych monopolem Państwa, które w ustawie budżetowej na 2022 r. zaplanowano w kwocie 905 700 tys. zł, wpływy związane z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (11,4%) zaplanowano w wysokości 117 000 tys. zł. Ponadto 500 tys. zł (0,05%) zaplanowano z tytułu wpływów z różnych dochodów, 40 tys. zł (0,004%) zaplanowano z tytułu odsetek oraz 2 000 tys. zł (0,2%) z tytułu wpływów ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności.

W planie finansowym Funduszu na 2022 r. nie przewidywano przychodów z tytułu: dotacji z budżetu państwa, środków otrzymanych z Unii Europejskiej oraz ze spłaty kredytów i pożyczek, jednakże decyzją z dnia 7 października 2022 r. Minister Finansów⁸⁵ przeznaczył 164 500 tys. zł na dotację z części 25 Kultura fizyczna dla Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Zmiany planu finansowego FRKF na 2022 r. w zakresie zwiększenia przychodów i kosztów o kwotę 164 500 tys. zł dokonano 10 października 2022 r., z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadań w zakresie:

- przebudowy, remontów i dofinansowania inwestycji obiektów sportowych, w wysokości – 137 500 tys. zł,
- rozwijania sportu wśród dzieci i młodzieży, w wysokości 22 000 tys. zł,
- rozwijania sportu wśród osób niepełnosprawnych, w wysokości 5 000 tys. zł.

W 2022 r. wykonanie przychodów wyniosło 1 295 487,3 tys. zł, tj. 108,9% planu po zmianach i 126,3% wykonania w 2021 r. – 1 025 390,8 tys. zł. Największe przychody stanowiły wpływy z dopłat do stawek w grach losowych stanowiących monopol Państwa (§ 1070), które w 2022 r. wyniosły 982 017,8 tys. zł (108,4% planu po zmianach) oraz 108,9% wykonania w 2021 r. – 901 855,3 tys. zł).

(akta kontroli str. 1675-1681, 2094-2096, 2126-2131, 2098)

Na koniec 2022 należności Funduszu wyniosły 7 205,3 tys. zł i w stosunku do należności na koniec 2021 r. (7 027,7 tys. zł) były wyższe o 177,6 tys. zł oraz niższe o 14 701,7 tys. zł od kwoty ujętej w planie finansowym Funduszu na 2022 r. Łączna kwota należności wynikała z tytułu: wpływów środków dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 2910) – 2 819,4 tys. zł, zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności (§ 2950) – 4 137,4 tys. zł, wpływów ze środków dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, dotyczące dochodów majątkowych (§ 6660) – 248,5 tys. zł oraz wpływów z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640) – 0,02 tys. zł.

W celu odzyskania należności FRKF w 2022 r. przekazywano do podmiotów informacje o przyjęciu rozliczenia dotacji ze wskazaniem kwot przypisanych do zwrotu, a wobec braku wpłaty wszczynano i prowadzono postępowania administracyjne oraz wydawano decyzje przekazywane dłużnikowi w celu wpłaty określonych w decyzji kwot. Po upływie terminu na dokonanie wpłaty, określonego w decyzji Ministra, wystawiano upomnienie i wysyłano do zobowiązanego, a w przypadku braku wpłaty wystawiano tytuł wykonawczy, który

⁸⁵ Decyzja z dnia 7 października 2022 r. nr MF/FS8.4143.3.198.2022.MF.4089.

przekazywano do właściwego Urzędu Skarbowego w celu prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

(akta kontroli str. 2105-2125)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wykonanie planu kosztów

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na 2022 r. na realizację zadań wynikających z ustawy tworzącej Fundusz zaplanowano koszty (wydatki) w kwocie 1 107 950 tys. zł (1 272 450 tys. zł po zmianach). Były one wyższe odpowiednio o 25,4% (według ustawy budżetowej) i o 44,1% (według planu po zmianach) od kosztów (wydatków) Funduszu zrealizowanych w 2021 r. (883 237,9 tys. zł).

Na realizację wszystkich zadań Funduszu zaplanowano w ustawie budżetowej łączne koszty (wydatki) w kwocie 1 108 000 tys. zł (1 272 500 tys. zł po zmianach) w tym: na dotacje inwestycyjne – 587 000 tys. zł (724 500 tys. zł po zmianach) na realizację zadań bieżących – 520 950 tys. zł (547 950 tys. zł po zmianach), a na koszty własne (opłaty bankowe, koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego) zaplanowano 50 tys. zł.

Na zadania wynikające z ustawy tworzącej Fundusz poniesiono w 2022 r. koszty (wydatki) w kwocie 1 137 348,8 tys. zł, tj. 89,4% planu po zmianach oraz 128,8% wykonania w 2021 r. (883 237,9 tys. zł), w tym na:

- przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych – 589 571,4 tys. zł,
- rozwijanie sportu wśród dzieci i młodzieży – 476 859,7 tys. zł,
- rozwijanie sportu wśród osób niepełnosprawnych – 50 636,4 tys. zł,
- zadania z zakresu zdrowia publicznego – 20 000 tys. zł,
- rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa – 281,3 tys. zł.

Przyczyną niskiego wykorzystania środków planu FRKF w zakresie „rozwoju turystyki społecznej aktywności fizycznej społeczeństwa”, jak wyjaśnił Dyrektor Departamentu Infrastruktury Sportowej, pan Marcin Żyłowski, było nikiłe zainteresowanie potencjalnych wnioskodawców Programem „Schronisko bez barier – program dostosowania obiektów noclegowych służących turystyce górskiej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – edycja pilotażowa 2021”, którego realizacja i wypłata dofinansowań przypadła na rok 2022.

(akta kontroli str. 2201-2203)

Łącznie na realizację wszystkich zadań Funduszu poniesiono w 2022 r. koszty (wydatki) w kwocie 1 138 260,6 tys. zł (89,5% planu po zmianach oraz 128,6% wydatków wykonanych w 2021 r.) Na wydatki (koszty) inwestycyjne wydatkowano środki w kwocie 589 852,7 tys. zł, co stanowiło 81,4% planu po zmianach oraz 136,7% wydatków wykonanych w 2021 r. (431 496,3 tys. zł), w tym:

- na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych wydatkowano kwotę 520 364,3 tys. zł, tj. 81,5% planu po zmianach oraz 132,1% wykonania w 2021 r. (393 989,7 tys. zł),
- na dotacje dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych wydatkowano kwotę 69 488,4 tys. zł, tj. 80,8% planu po zmianach oraz 185,3% wykonania w 2021 r. (37 506,6 tys. zł).

Na dotacje na realizację zadań bieżących poniesiono łącznie wydatki (koszty) w kwocie 547 496,1 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach oraz 121,2% wykonania w 2021 r. (451 741,6 tys. zł).

W ramach kosztów własnych (opłaty bankowe oraz koszty postępowania prokuratorskiego i sądowego) wydatkowano kwotę 18,3 tys. zł (36,6% planu).

W ustawie budżetowej na rok 2022 stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 102 045 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2022 r. stan Funduszu wyniósł 514 779,5 tys. zł, co stanowiło 504,5% planu oraz 144% stanu na koniec 2021 r. (357 552,8 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2022 r. stan środków pieniężnych wyniósł 507 574,2 tys. zł, co stanowiło 633,4% planu na 2022 r. oraz 145,2% stanu środków pieniężnych na koniec 2021 r.

(349 682,8 tys. zł). W ustawie budżetowej na 2022 r. nie zaplanowano zobowiązań. Na koniec roku 2022 nie wystąpiły zobowiązania.

(akta kontroli str. 1822-1858, 1859-1877)

Szczegółowa analiza kosztów⁸⁶ (dotacji na realizację zadań bieżących) udzielonych z Funduszu na łączną kwotę 140 678,3 tys. zł (25,7% planu po zmianach) wykazała, że koszty (wydatki) zostały wykorzystane na cele określone w art. 86 ust. 4 ustawy o grach hazardowych. Zadania dotowane ze środków Funduszu zostały zrealizowane. Do zwrotu przypisano łącznie kwotę 253,7 tys. zł, w tym 204,3 tys. zł z tytułu niewykorzystania dotacji oraz 49,4 tys. zł z tytułu pobrania dotacji w nadmiernej wysokości. Dokonano rozliczenia wszystkich dotacji objętych szczegółowym badaniem.

W 2022 r. z Funduszu nie ponoszono wydatków na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19.

(akta kontroli str. 1682-1687, 1701-1702, 1704-1821, 2132-2140)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Gospodarowanie wolnymi środkami

Opis stanu
faktycznego

Kwota wolnych środków finansowych przekazana w zarządzanie lub depozyt Ministra Finansów – depozyty overnight (O/N) została zaplanowana w ustawie budżetowej na 2022 r. w wysokości 80 138 tys. zł. Na koniec 2022 r. stan wolnych środków wynosił 507 574,2 tys. zł, co stanowiło 633,4% kwoty określonej w planie oraz 145,2% kwoty wolnych środków w 2021 r. (349 682,8 tys. zł).

Średnia kwota środków Funduszu przekazanych w 2022 r. w zarządzanie terminowe Ministrowi Finansów wyniosła 363 081 tys. zł/miesięcznie, a średnia kwota środków przekazanych w zarządzanie overnight Ministrowi Finansów wyniosła w 2022 r. 4 967 946,4 tys. zł/miesięcznie. Okres lokowania wolnych środków Funduszu wynosił od 9 do 83 dni, a średni okres lokowania wyniósł 31,6 dnia.

Przychody Funduszu z tytułu przekazania wolnych środków w zarządzanie terminowe Ministrowi Finansów wyniosły w 2022 r. 15 511,5 tys. zł. Przychody z tytułu przekazania środków Funduszu w zarządzanie overnight Ministrowi Finansów wyniosły w 2022 r. 12 039,9 tys. zł.

Przekazywanie w zarządzanie terminowe wolnych środków było dokonywane na podstawie bieżącej analizy płynności finansowej Funduszu i nie stanowiło zagrożenia dla terminowej realizacji wypłat na cele i zadania określone w ustawie tworzącej Fundusz.

W 2022 r. nie wystąpiły przypadki złożenia dyspozycji wcześniejszego zwrotu środków przekazanych w zarządzanie terminowe ani przypadki zapłaty zobowiązań po terminie, w sytuacji gdy jednocześnie posiadano środki na lokatach.

(akta kontroli str. 1688-1700)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Realizacja zadań

Opis stanu
faktycznego

W planie finansowym na 2022 r. w układzie zadaniowym dla FRKF ujęto dwa zadania:

- zadanie 8.1. – „Sport dla wszystkich” - przyjęto dwa cele realizacji tego zadania: „tworzenie warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich” oraz „poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu dla wszystkich”. Miernikiem (po zmianach) realizacji pierwszego z celów była liczba wspartych przedsięwzięć z obszaru upowszechniania sportu dla wszystkich (7 200 sztuk), a miernikiem realizacji drugiego celu była liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w ramach sportu dla wszystkich (450 sztuk);

⁸⁶ Dokonując doboru celowego w celu uzupełnienia próby, szczegółowym badaniem objęto wszystkie umowy dotacyjne zawarte w 2022 r. z Polskim Związkiem Badmintona oraz Polskim Związkiem Tenisowym.

- zadanie 8.2. – „Sport wyczynowy” - przyjęto dwa cele dla tego zadania: „poprawa pozycji reprezentantów Polski w światowym współzawodnictwie sportowym” oraz „poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu wyczynowego”. Miernikiem pierwszego z celów był potencjał medalowy reprezentacji Polski w światowym współzawodnictwie sportowym mierzony liczbą 190 osób, a miernikiem drugiego celu była liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych (65 sztuk) w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym.

Zadania ujęte w planie finansowym w układzie zadaniowym były zbieżne z zadaniami wynikającymi z ustawy tworzących FRKF.

Wykonanie w 2022 r. zadań w ujęciu wartościowym i rzeczowym kształtowało się następująco:

- zadanie 8.1 – „Sport dla wszystkich” – wykonanie wydatków z FRKF wyniosło 606 215 tys. zł, co stanowiło 86,9% planu po zmianach (697 672,4 tys. zł).

W ujęciu rzeczowym wsparto 7 814 szt. przedsięwzięć z obszaru upowszechniania sportu dla wszystkich oraz dofinansowano 445 zadań inwestycyjnych.

- zadanie 8.2 – „Sport wyczynowy” – wykonanie wydatków z FRKF wyniosło 531 152,1 tys. zł, co stanowiło 92,4% planu po zmianach (574 827,6 tys. zł).

W ujęciu rzeczowym liczba reprezentantów Polski z potencjałem medalowym w światowym współzawodnictwie sportowym osiągnęła poziom 211 osób, a liczba zadań inwestycyjnych dofinansowanych w ramach programów w zakresie infrastruktury w sporcie wyczynowym osiągnęła poziom 56.

Realizacja planu finansowego FRKF w układzie zadaniowym była monitorowana.

(akta kontroli str. 1941-2052, 2103)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone sprawozdania z wykonania planu finansowego FRKF i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

OBSZAR

2. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań za 2022 r. przez dysponenta FRKF:

- z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy, planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-40),

- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33),

- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego z układzie zadaniowym (Rb-BZ2),

- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wymienione wyżej sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 2059-2097)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone sprawozdania z wykonania planu finansowego FRKF i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

OBSZAR

V. Wnioski

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli, w związku z podjęciem przez Ministerstwo działań, które umożliwiły usunięcie stwierdzonej nieprawidłowości w roku 2022, nie formułuje wniosków pokontrolnych, o których mowa w art. 53 ust. 1 ustawy o NIK.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 3 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁸⁷ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, dnia kwietnia 2023 r.

Wiceprezes

Najwyższa Izba Kontroli

Małgorzata Motyłow

**Małgorzata Anna
Motyłow**

Elektronicznie podpisany przez
Małgorzata Anna Motyłow
Data: 2023.04.19 12:36:37 +02'00'

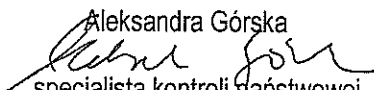
podpis

⁸⁷ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

Na podstawie art. 35c ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623) dokonano w treści wystąpienia pokontrolnego sprostowania oczywistych omyłek pisarskich w następujący sposób:

- na str. 6, w jedenastym wierszu od góry, liczbę „94 084,1 tys. zł” zastąpiono liczbą „94 087,1 tys. zł”;
- na str. 16, w siedemnastym wierszu od góry, po wyrazach „dotacje celowe” wykreślono wyrazy „dla POT”.

Warszawa, dnia 3 maja 2023 r.

Aleksandra Górska

specjalista kontroli państwowej

